

Beeldbepalende panden en gebieden in de kom van Lieshout

1. Panden

Dorpstraat 2 Villa, ook gemeentelijk monument.

Burgemeesterswoning, villa uit ca 1933.

Elementen uit Amsterdamse school. Machinale baksteen. Uitstekende houten gootlijst.

Ondermeer vierruits vensters. Paneeluur. Hoog oprijzend zadeldak. Romaanse pannen in diverse kleuren geglazuurd. Dakkapel onder sterk hellend lessenaarsdak. Grote serre uitbouw met platdak. Markante schoorsteen.

Gaafheid.

Dorpsstraat 14

Onderwijzerswoonhuis; bedrijf

1895 ca. 1975

Handgevormde baksteen. Gepleisterde gootlijst. Gietijzeren muurankers, hardsteen dorpels. Zesruits vensters met klepraam. Onder segmentboog metselwerk. Paneeluur met gedeeld bovenlicht. Zadeldak met oud Hollandse dakpannen. Makelaar van hout, gedecoreerd.

Eerste steen (hardsteen): Burgemeester J. v.d. Heuvel en wethouders 1895. Huis: het "meestershuis" genoemd.

Cultuurhistorische waarde.

Dorpsstraat 18 en 20

Landbouwwerktuigenfabriek Winkels, woningen

Ca. 1900 ca. 1950 ca. 2005

Witgeschilderd baksteen, speklagen, gietijzeren muurankers. Bewerkte boogvormige kozijnen en deels b.g.g. etalagevensters. Schuifvensters met roedeverdeling onder segmentboog. Vernieuwde paneeluur. Zadeldak, kruispannen. Aan achterzijde aangebouwd eenlaags deels met garage-schuifdeuren, eveneens witgeschilderde baksteen. Linkerzijgevel: hijsinstallatie onder overkapping.

Jonge linden.

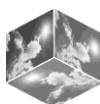
Karakteristiek dorpsfabrieksgebouw, cultuurhistorische waarde.

Dorpsstraat 56

Ca. 1900 ca. 1955

Handgevormde baksteen. Gepleisterde plint met een cirkeldecoratie in reliëf. Gietijzeren muurankers en rechte steekankers. Dubbele muizetand. Vierruits schuifvensters met luiken. Paneeluur uit de jaren dertig met sieromlijsting ca. 1955. Zadeldak, verbeterde Hollandse dakpannen. Lage schuur van betonblokken. Gevelsteen: F. Merkelbach-Rooyackers 1873.

Straatbeeldtyperend.

Dorpsstraat 74

Aanleunwoning Woonhuis

1893 1969

Handgevormde baksteen. Gepleisterde plint. Hardsteen dorpels. Muizetand tandlijst. Zesruits schuifvensters met luiken. Kussenpaneeldeur met smeedijzer rooster en dito decoratie in bovenlicht. Afgewolfd zadeldak. Opnieuw verbeterde Hollandse dakpannen. Origineel tuinhek.

Linde, beukenhaag.

Detailering, cultuurhistorische waarde.

Dorpsstraat 90

Villa

Ca. 1930

Amsterdamse School

Machinale baksteen, vlechtingen. Overstekende houten gootlijst op klossen. Rollaag onder vensterdorpels. Erkerraam met afgeschuinde zijden. Brede twee- en drie lichtvensters.

Paneeldeur onder luifel. Samengesteld dak. Verbeterde Hollandse dakpannen.

Linde, klimop, beukenhaag.

Markante schoorsteen aan rechterzijde. Schuin aflopend metselwerk aan linkerzijde.

Gaafheid.

Dorpsstraat 92

Langgevelboerderij

Tweede helft 19^e eeuw

Handgevormde baksteen. Gedecoreerde gepleisterde plint. Rechte steekankers. Tandlijst, muizetand. Zesruits schuifvensters met luiken. Drie kleine vierkante ruitjes in zijgevel. Omlijsting ijzeren stalraampjes uit de jaren vijftig. Semi-klampdeur met gedeeld bovenlicht, rechte mendeuren. Afgewolfd zadeldak, muldenpannen.

Klimop.

Gaafheid, cultuurhistorische waarde, ligging.

Dorpsstraat 94

Voormalige boterfabriek 'Landbouwers welvaren', gebouwd in 1897, later verbouwd met elementen van de Delftse School. Gevels opgetrokken uit handvormsteen, wit geschilderd.

Hoge zestienruits vensters. Het geheel is sterk verbouwd en tot woonhuis herbestemd.

Oorspronkelijke pannen vervangen door kruispannen. Naast de deur een geglazuurd reliëf.

Dorpsstraat 98-100

Dorpshuis twee onder een kap.

1920 ca. 1980

Machinale baksteen en strengperssteen. Rollaag onder vensterdorpels. Indeling gewijzigd, plaats behouden, vensters onder segmentboog, evenals de paneeldeuren. Zadeldak, verbeterde Hollandse dakpannen.

Documentatie.

Dorpsstraat 106

Woning; werkplaats Wapenhandel "Merkelbach"

Ca. 1880 ca. 1935

Machinale en handvorm baksteen. Zijgevels grauw gepleisterd met rechte steekankers. Rollaag bij onderdorpel. Rechtse travee halve zesruits schuifvensters. Rest jaren dertig met glas-in-lood bovenlicht. Twee vlakgedekte dakkapellen. Zadeldak, Rijnlandse pannen, type tuile du Nord. Parallele aanbouw, lager, onder zadeldak met muldenpannen. Handvorm baksteen: circa 1880.

Documentatie.

Dorpsstraat 21

Antoinette

Villa

1922 ca. 2010

Elementen Amsterdamse School

Machinale baksteen, gepleisterde speklagen. Rechthoekig erkerraam, vlakgedekt. Kruisvensters met halve luiken, kleine roede-verdeling in bovenlichten. Paneel deur met decoratie en bovenlicht met ruitvormige roede-verdeling. Geknikt tentdak. Verbeterde Hollandse dakpannen. Nieuw hekwerk van ijzer. Mariabeeldje bij ingang. Vier granietbeton paaltjes bij ingang.

Bewerkte brievenbus

Ligusterhaag, gelobde klimop, coniferen, haag.

Anno 1922 jaartal in goud. Markante villa met hoekschoren en geaccentueerde centrale entree, met deur, loggia met gedecoreerd houten hek en uit het dakvlak oprijzende dakkapel met schilddak.

Architectonische waarde, maar sterk verbouwd.

Dorpsstraat 35

Woonhuis Winkel

Ca. 1905 ca. 1980

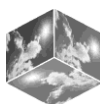
Elementen Cottage stijl.

Handvorm baksteen. Gepleisterde decoreerde plint met inspringend veld.

Hardsteen en dorpels. Middenrisaliet gepleisterd met schijnvoegen. Vensters met kleine roede-verdeling in bovenlicht. Onder rond of segmentboog. Origineel tussenpaneel deur met ijzeren rooster en bovenlicht in roeden verdeeld. "Half" raam in zijgevel. Zadeldak met topgevel. Muldenpannen. Crête van terracotta op steekkap. Twee dakkapellen onder lesse-naardak.

Markant woonhuis met gedetailleerde vormgeving in verschillende materialen. Geaccentueerde middenpartij met vensters en deur gekoppeld onder segmentboog.

Detailering, relatieve gaafheid.

Dorpsstraat 49 en 51

Woonhuis; Horeca

Ca. 1925 ca. 1970

Machinale baksteen, gedecoreerde beton lateien. Vlechtingen in reliëf metselwerk. Gootlijst op klosjes. Diverse vensters met bovenlicht in ladderverdeling. Half inpandig erker-raam met schuine zijden. Vernieuwde paneeldeuren. Zadeldak met dwarskap, tuile du Nord. Aanbouw links houten luifel, beglaasd, bewerkte open veranda. Nr. 49 heeft een achteraanbouw onder plat dak welke gebruikt werd als boogschietbaan.

Karakteristiek, cultuurhistorische waarde.

Dorpsstraat 59 en 61

Hoefsmid Woonhuizen

2^e helft 19^e eeuw

Handvorm baksteen, muizetand, gepleisterde plint, rechte steekankers, tandsteen dorpels. Zesruits schuifvensters met luiken, vierruits vensters. Oude semi-klampdeuren met gedeeld bovenlicht. Zadeldak, oud Hollandse dakpannen. Parallele aanbouw onder zadeldak met samengesteld laadluik. Geëmailleerd reclamebord.

Cultuurhistorische waarde, gaafheid.

Dorpsstraat 63

Villa

Ca. 1935 ca. 1960

Traditionalisme

Machinale handvorm baksteen. Geometrisch glas-in-lood bij rechtergevel – trappartij. In drie verdeeld kozijn met glas-in-lood. Deur in portiek met twee spitsbogen als toegang. Hoog zadeldak, geglazuurde romaanse pannen. Latere aanbouw serre-garage. Hekwerk ca. 1960.

Conifeerachtigen, blauwspaar, rhododendron.

Documentatie.

Hoek Heuvel/Ribbiusstraat/Burgemeester van den Heuvelstraat

Heilig Hartbeeld

Ca. 1920-1925

Klein gekroond Heilig Hartbeeld bij linde- en eikeboom: op bol staande Christusfiguur, gekroond en wijzend op hart, op met groen begroeide verhoging.

Cultuurhistorische waarde, gaafheid.

Heuvel 14 t/m 19

Arbeidershuizen; diverse woonhuizen en winkels

Ca. 1900 1988

Handvorm baksteen, hardsteen dorpels, gietijzeren muurankers, muizetand. Zesruits schuifvensters. Semi-klampdeuren met gedeeld bovenlicht. In zijgevel vierruits raampjes onder segmentboog. Vierlichts dakkapellen onder zadeldak. Afgewolfd zadeldak met oud Hollandse dakpannen. Grote schuur onder mansardedak (ca. 1900-1925), baksteen, muldenpannen. Kleine schuur, zadeldak met oud Hollandse dakpannen, handvorm baksteen. Jonge linden.

Cultuurhistorische waarde.

Heuvel 1 Lieshout

Uitbreiding gemeentehuis 1985. "Bossche School" architectuur.

Twee kantoorlagen met een kap. Machinale rode baksteen met sterke horizontale geleiding door betonnen band. Antraciet pannendak met overstek, samengesteld met enkele dakramen. Zinken bakgoten. Top is bekroond met kleine klokkentoren met klok en windvaan. Op de begane grond diepe terugliggende kozijnen met forse houtmaat, grijs geschilderd. Twee verticale vensters per raam. Op de bovenverdieping kozijnen, wit geschilderd, met een driedelige verticale vensterverdeling die minder ver terugliggen.

Nieuwe ingang ca. 2006 toen het gebouw verzelfstandigd werd tov het voormalige gemeentehuis.

Heuvel 2

Gemeentehuis

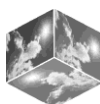
Roffelsen, c. en Manning 1951 1985

Delftse School

Baksteen. Ter hoogte van het dak van siermetselwerk voorzien. Vier- en zesruits vensters. Paneeldeur (vleugeldeuren) in portiek. Schilddak met verbeterde Hollandse dakpannen. Bolvormige hoekpironnen met punt. Ter rechterzijde nieuwe aanbouw. Boven hoofdentree gemeentewapen in zandsteen reliëf. Ter weerszijden van de deur smeedijzeren lantaarns. Jonge snoeilinden.

Rechthoekig hoofdgebouw, als klassiek gemeentehuis opgezet met centraal bordes met trap en ijzeren leuning. Trapgevel met klok en sierbol. Naast voordeur gevelsteen met jaartal, rechts op de hoek is naam architect aangebracht.

Cultuurhistorische waarde.

Heuvel 3

Winkel; Woonhuis

Ca. 1930

Traditionalisme

Machinale baksteen met vlechtingen. Onder meer met schuine zijden een erkerraam met balkon. Drielichtsvensters, vitrineraam met glas-in-lood bovenlicht. Staand oeil de boeuf venster. Vernieuwde paneeldeur in portiek. Openslaande deuren naar balkon. Samenge-steld dak, Romaanse pannen. Zijgevel: bij deur geglazuurd terracotta Mariabeeldje (de Madonna van de St. Jan).

Gaafheid.

Heuvel 5

Herberg Hotel

Ca. 1870 Ca. 1950

Eclecticisme

Gepleisterd, rechte steekankers. Schuifvensters met ronde schouders en stuc-kuiven. Glas-in-lood bovenlichten. Vernieuwde paneeldeuren met stucomlijsting en kuiven. Zadel-dak met verbeterde Hollandse dakpannen. Het pand huisvest tevens de plaatselijke har-monie St. Cecilia en het Gildehuis St. Servatius. Bij verbouwing is de dakvorm veranderd en zijn de drie dakkapellen aangebracht.

Sociaal en cultuurhistorische waarde.

Heuvel 13

Dorpshuis Woonhuis

Ca. 1900

Handvorm baksteen, gedecoreerde gepleisterde plint, met verdiepte velden, muizetand en tandlijst, gietijzeren muurankers. Vierruits schuifvensters met bovenlicht onder segment-boog met sierlijst. Paneeldeur uit de jaren dertig met gesneden kozijn onder segmentboog. Vierruits dakkapel onder zadeldak. Mansardedak, kruispannen, conische makelaartjes.

Walnotenboom.

Gaafheid, cultuurhistorische waarde.

Burgemeester van den Heuvelstraat 4

Villa

Ca. 1930

Imitatie handvorm baksteen met vlechtingen. Rood tot rollaag onder onderdorpel, daarbo-ven geel. Boograam. Erkerraam met schuine zijden, brede twee en drie lichtsvensters.

Halfronde paneeldeur onder houten luifel. Hoog schilddak, Romaanse pannen, samenge-steld dak. Brievenbus van steenwerk met eekhoorn.

Coniferen.

Uitbouw met balkon waarin rechthoekige uitsparingen ter linkerzijde.

Architectonische waarde, gaafheid.

Burgemeester van den Heuvelstraat 12

Langgevelboerderij Woonhuis

Ca. 1900 ca. 1930

Baksteen, deels gepleisterd. Geornamenteerde plint met cirkels in reliëf en verdiepte velden. Zesruits schuifvensters met luiken. Getoogde zesruits stalramen. Paneel deur met glas-in-lood bovenlicht. Rechte en getoogde mendeuren. Mansardedak. Kruispan, gootlijst op klosjes. Nieuwe dakkapellen onder lessenaardak. Staldeel met beton sneldekpannen.

Emaillé plaatje: bewoner was agent van de brandverzekering.

Gaafheid, detaillering.

Burgemeester van den Heuvelstraat 16

Kantoor

1916

Machinale baksteen met rollagen en kruisvormige uitsparingen in het metselwerk.

Hardsteen dorpels, gootlijst op klossen. Schuifvensters met kleine roedeverdeling, deels met glas-in-lood. Ovaal zeslichts venster op zoldertje. Paneel deur in portiek. Schilddak met verbeterde Hollandse dakpannen.

Grote tuin. Rode beuk, berken, gazon, grote rhododendron.

Eerste steen in portiek: A.D. 1916 J.J.M. Giessen par. Kantoor van de brouwerij Bavaria.

Cultuurhistorische waarde.

Burgemeester van den Heuvelstraat 18

Fabrikantenvilla

1938

Traditionalisme

Machinale baksteen met rollagen bij onderdorpel en onder het brede overstek. Twee erker-ramen met glas-in-lood bovenlicht. Deels laddervensters. Originele paneel deur in rond-boogportiek. Schilddak, tuile du Nord. Vlakgedekte dakkapellen met laddervensters. Baksteen muur met ezelsrug.

Grote beuk, gazon, treurwilg omtrek van circa drie meter.

Jaartal in windvaan. Is gesitueerd op een hoek.

Cultuurhistorische waarde, gaafheid.

Burgemeester van den Heuvelstraat 1

St. Servatiuskerk

Reus, J.D. de, 1962

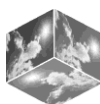
Baksteenmuren in fantasiepatroon. Lesgevel, deels met glas-in-lood.

Paneel deur. Plat.

Diverse heesters.

Rechthoekige zaalkerk met driekwart ronde uitbouw en ervoor geplaatst zuilengalerij, door water omgracht. Toegangspoort is de Poort van Binderen.

Cultuurhistorische waarde.

Kerkhofpad

Kerkhof

Ca. 1935 ca. 1985

De achterste (de oudere) helft van de zerken is voornamelijk van hardsteen, de nieuwere voornamelijk van zwart graniet. Calvariecirkel met Christus, Johannes en Maria. Daarvoor graven van pastoor J.J.M. Giessen 1868-1944 en Schoenmakers 1896-1973. Christus van gietijzer daarachter baksteen wand met columbaria. Op kinderkerkhof twee gietijzeren kruisjes. Oudste gedateerde graf is van 1938.

Entree: gewalst ijzeren hek met kruis waarin: R.I.P.. Ommegang rond kerkhof met klinkers. Ligusterhaag, zomereiken.

Rechthoekig kerkhof. Notabelen: grote grafzerken.

Cultuurhistorische waarde.

Molenstraat 5

Villa uit de wederopbouwperiode, jaren 1950. Muren opgetrokken uit baksteen in driekle-zoorverband. Schilddak met geglazuurde Romaanse pannen. Gave hoofdvorm en detaillering.

Molenstraat 10 en 12

Dubbel woonhuis onder zadeldak, circa 1935. Natuurstenen sluit- en aanzetstenen boven vensters. Vensters met oorspronkelijke roede-verdeling. Aanbouw aan beide woningen uit bouw-tijd. Gave hoofdvorm. Detaillering gewijzigd.

Molenstraat 16 en 18

Dubbel woonhuis onder mansardedak, circa 1930. Tandlijst. Sierankers. Kozijnen rechter woning zijn vervangen. Linker woning T-vensters. Het dak is voorzien van betonpannen.

Molenstraat 22

Villa

Ca. 1920

Machinale baksteen. Rollaag onder onderdorpels. Gietijzeren muurankers. Kruisvensters, bovenlichten kleine roede-verdeling. Vernieuwde deur met driedelig bovenlicht. Zadeldak met topgevel, tuile du Nord. Grote linde en twee coniferen, ligusterhaag.

Documentatie.

Molenstraat 28

_Villa

1930

Elementen Amsterdamse School

Grauw gepleisterd, plint, baksteen. Erkerraam, brede drielichts vensters met plantenbak. Zoldervenster met roede in ruitvorm. Vernieuwde deur in ondiep portiek. Mansardedak met ruitvormige en afgehoekte leien, zinken pironnen. Aangebouwde haakse uitbouw.

Ook de schoorsteen is bekleed met leien. Jaartal in windvaan op nieuwe schoorsteen. De bepleistering is waarschijnlijk van latere datum.

Cultuurhistorische waarde.

Molenstraat 42 en 44

Molenaarshuis Woonhuis

Ca. 1900

Handvorm baksteen, gietijzeren muurankers, gepleisterde plint, muizetand en tandlijst, hardsteen dorpels. Zesruits vensters met anker onder segmentboog. Paneeldeur met gedeeld bovenlicht onder segmentboog. Twee nieuwe vlakgedekte dakkapellen. Mansardedak, kruispannen. Aangebouwde uitbouw onder zadeldak (kruispannen) en extra uitbouw met lessenaarsdak, haaks op het hoofdhuis staand (keuken, schuur).

Twee walnotenbomen, coniferen, haag.

Cultuurhistorische waarde.

Molenstraat 50

Dorpshuis Woonhuis

Ca. 1920

Elementen Cottage Stijl

Baksteen. Rollagen bij onderdorpel en gootlijst. Openslaande vensters met roedeverdeling, bovenlichten geelkathedraalglas, met halve luiken. Paneeldeur met bovenlicht in roedeverdeling. Mansardedak, tuile du Nord (knikpannen).

Onder meer berk.

Straatbeeldtyperend en gaaf.

Molenstraat 11 en 13

Twee onder een kap villa.

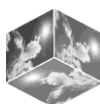
Ca. 1925-1930

Elementen Cottage Stijl.

Machinale baksteen. Twee rollagen bij onderdorpel en langs gootlijst. Erkerraam met balkon en schuine zijden. Originele roedeverdeling in bovenlichten. Originele paneeldeuren in portiek met glas-in-lood omlijsting. Samengesteld dak met verbeterde Hollandse pannen.

Onder meer berk.

Gaafheid, detaillering.

Molenstraat 15

't Zonneke

Villa

Ca. 1930

Elementen Art Deco

Machinale baksteen. Rollaag bij gootlijst onder breed houten overstek. Houten bloembak onder raam linkerkzijde. Half rond erkerraam met balkon. Brede vensters met originele verdeling met loodstrippen. Paneel deur. Tentdak met verbeterde Hollandse pannen. Diverse kleuren geglazuurd. Ritmisch gelede baksteen omheining in de stijl van het huis.

Berk en coniferen.

Markante gedecoreerde schoorsteen.

Gaafheid, detaillering.

Ribbiusstraat 1

Villa

1931

Machinale baksteen, diverse rollagen. Erkerraam met schuine zijden en baksteen balkon. Deur in portiek en glas-in-lood met betonnen luifel. Afgewolfd zadeldak met dwarskap. Romaanse pannen.

Ligusterhaag.

Smalle schoorsteen in rechterzijgevel.

Cultuurhistorische waarde.

Ribbiusstraat 3

Villa

Aannemer van de Heuvel. 1924

Machinale baksteen (opnieuw gevoegd). Staande rollagen onder onderdorpels. Vierdelig met luiken ter halve hoogte. Vroeger zesdelig. Bovenlichten met groen kathedraalglas. Paneel deur met aan weerszijden een opgemetselde plantenbak. Zadeldak met dwarskap.

Verbeterde Hollandse dakpannen.

Ligusterhaag, kersenbomen.

Aannemer komt uit Beek en Donk.

Cultuurhistorische waarde.

Ribbiusstraat 13

Woonhuis onder hoog oprijzend zadeldak, circa 1935. Donkerrode baksteen, Noors verband met terugliggende voeg. Blauwe Romaanse pannen. Vensters met kleine roedeverdeling.

Ribbiusstraat 25

Woonhuis

Ca. 1900 ca. 1975

Handvorm baksteen, muizetand en tandlijst. Gepleisterde plint, rechte steekankers. In zijgevel-zolder een rechthoekig raam geflankeerd door twee kleinere. Indeling gewijzigd. T-vensters met luiken. Vernieuwde paneeldeur met gedeeld bovenlicht. Zadeldak met verbeterde Hollandse pannen.

Documentatie.

Ribbiusstraat 33 en 35

Arbeiderswoningen, dubbel woonhuis

Ca. 1900 en ca. 1985

Baksteen. Gedecoreerde gepleisterde plint, gietijzeren muurankers, muizetand, tandlijst. Schuifvensters met glas-in-lood bovenlicht met luiken onder segmentboog. Vernieuwde paneeldeuren met glas-in-lood bovenlicht onder segmentboog. Mansardedak met betonnen sneldekpannen.

Vroeger waren dit vier arbeiderswoningen.

Sociaal historische waarde.

Schutstraat 1

Woonhuis

1919

Machinale baksteen. Hardsteen dorpels, houten gootlijst op klosjes met ornamenten. Betonnen lateien, gedecoreerd. Schuifvensters. Originele paneelkussendeur in portiek onder segmentboog. Twee tweelichts dakkapellen onder lessenaardak. Zadeldak met dwarskap, tuile du Nord. Schuur is verkleinde uitgave van huis met een laaddeur. Voormalige paardestal.

Walnoot, es en kastanjeboom.

Cultuurhistorische waarde, markante ligging.

Vogelenzang 30

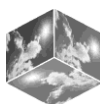
Langgevelboerderij

Ca. 1900

Handvorm baksteen. Plint met verdiepte velden, tandlijst muizetand. Zesruits schuifvensters met luiken. Zolder: drie maal vierruits raampjes. Semi-klampdeur met gedeeld bovenlicht. Zesruits stalramen en vierruits getoogde stalramen. Hoge en lage rechte mendeuren. Afgewolfd zadeldak met oud Hollandse dakpannen.

Notenboom.

Cultuur historische waarde.

Vogelenzang 32+34

Langgevelboerderij

Ca. 1876 ca. 1980

Baksteen met vlechtingen, tandlijst, rechte steekankers. Zesruits schuifvensters. Paneel-deur met gedeeld bovenlicht. Zolder: een groter rechthoekig raam geflankeerd door twee kleinere vierruitsramen. Afgewolfd zadeldak met oud Hollandse dakpannen. Bakhuis onder zadeldak.

Twee treurwilgen.

Gevelsteen met jaartal. Geheel is ingrijpend hersteld.

Vogelenzang 47 en 49

Langgevelboerderij

Ca. 1880-1900

Baksteen. Gepleisterde plint, hardsteen dorpels. Zesruits vensters met originele luiken. Paneel-deur. Getoogde zesruits stalramen. Bakhuisje onder zadeldak met oud Hollandse dakpannen.

Twee snoeilinden.

Cultuurhistorische waarde, ligging.

2. Gebieden

De Heuvel

Driehoekig dorpsplein, centraal gelegen in Lieshout. De naam van het plein, Heuvel, relateert aan de hogere ligging ten opzichte van de omgeving. Het plein vormt de kern van Lieshout en verbindt een aantal doorgaande wegen met elkaar. Aan het plein zijn een aantal belangrijke openbare functies gesitueerd. Het plein heeft een dichte bebouwingsstructuur en wordt gekenmerkt door voornamelijk tweelaags bebouwing uit verschillende bouwperiodes.

Objecten

Het gemeentehuis (Heuvel 2) is het voornaamste gebouw aan het plein en staat op de plek van een oudere voorganger uit 1776. Op de plaats van het oude raadhuis werd in 1951 naar een ontwerp van architect Cor Roffelsen een nieuw klassiek opgezet gemeentehuis gebouwd in de traditionele trant van de Delftse school met klokkentoren en bordes. Het gebouw is vanwege de functie, vormgeving, bouwhoogte en gevelbreedte dominant en prominent in het straatbeeld aanwezig.

Het vermoedelijk oudste openbare gebouw van Lieshout is de naast het gemeentehuis gelegen voormalige herberg (Heuvel 5). Het pand heeft een eeuwenoude geschiedenis als herberg en plaats van samenkomst. Het witgepleisterde pand met zadeldak is gebouwd in een eclectische stijl. De huidige gevel is in gepleisterde eclectische trant opgebouwd rond 1870.

Het bankgebouw uit de jaren '60 (Heuvel 10) is gebouwd in een functionalistisch-zakelijke stijl die destijds als passend voor een bankgebouw werd geacht. De natuurstenen pui geeft het bankgebouw een klassieke en passende uitstraling.

Andere panden aan het plein zijn een woonwinkelpand in traditionele stijl uit circa 1930 (Heuvel 3) en een woonwinkelpand uit de jaren 1950 (Heuvel 8). Aan de zuidzijde zijn een woonhuis onder mansardedak uit circa 1910 en sociale geschakelde woningen met schuur uit 1832 gesitueerd.

Andere bijzondere objecten op het plein zijn de waterpomp en de muziektent. Deze elementen herinneren aan de functie van sociale ontmoetingsplaats.

Waardering

Stedenbouwkundige waarde:

Het plein Heuvel te Lieshout heeft een belangrijke stedenbouwkundige waarde vanwege de ligging in het centrum van Lieshout en als kruispunt van doorgaande routes. Hoewel de bebouwing en de inrichting van het plein gewijzigd zijn, is de historisch-stedenbouwkundige structuur goed herkenbaar gebleven.

Architectuurhistorische waarde:

Het plein Heuvel heeft een belangrijke architectuurhistorische waarde vanwege de architectuurhistorische kwaliteiten van de individuele panden en vanwege de samenhang tussen de panden en objecten onderling. Het plein oogt als één geheel door het gebruik van traditionele materialen en de toepassing van traditionele architectuurstijlen.

Cultuurhistorische waarde:

Het plein Heuvel heeft een cultuurhistorische waarde vanwege de functie van dorpsplein.
Het plein heeft een sociaalhistorische functie als het centrale ontmoetingspunt in het dorp.

Rijksmonumenten in de kom van Lieshout

(bescherming via Monumentenwet, niet via bestemmingsplan)

Dorpsstraat 76

Langgevelboerderij Woonhuis

Ca. 1800 Eerste helft 18^e eeuw. Ca. 1980

Handgevormde baksteen. Gepleisterde plint. Hardsteen vensterdorpels. Vlechtingen in zijgevel. Rechte steekankers. Zesruits schuifvensters met klepraam en met luiken. Semi-klampdeur met gedeeld bovenlicht. Twee stel rechte mendeuren. Twee kleine ruitjes in zijgevel. Afgewolfd zadeldak met riet en voet van oud Hollandse dakpannen.

Linde, beukenhaag.

Straatbeeldtyperend. Rijksmonument.

Dorpsstraat 73, 75 en 75a

Woonhuis; werkplaats stoomstoelenfabriek Stoelenfabriek en houtdraaijerij

Ca. 1864 ca. 1900

Handvorm baksteen, rechte steekankers, tandlijst. Zesruits schuifvensters, oude klampdeur met half rond bovenlicht. Zadeldak, oud Hollandse dakpannen. Tweede; tweelaags. Houten siergootlijst, oud Hollandse dakpannen. Zesruits schuifvensters en mezzanino. Vrijstaand bijgebouw, deels uit hout opgetrokken onder zadeldak met kruispannen en vlak gedeelte aanbouw van baksteen met getoogde negenruits vensters.

Fabriek Merkelbach, houtdraaijerij/meubels. Uiterst rechts: houten deel sheddaken, Rijnlandse pannen, type tuile du Nord. Zesruits getoogde ijzeren vensters, muizetand tandlijst. Industrieel archeologische waarde.

Havenweg 10

Woonhuis

Ca. 1800 16^e, 17^e eeuw 1979

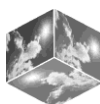
Handvorm baksteen, rechte steekankers. Zesruits schuifvensters. Negenruits dakkapel met zadeldak. Semi-klapdeur met gedeeld bovenlicht. Afgewolfd zadeldak, oud Hollandse dakpannen. Achterhuis evenwijdig aan het woonhuis en gedekt door een pannen wolfdak dat aan de smalle zijden wordt afgesloten door afgeknotte puntgevels met vlechtingen.

Tegen één der eindgevels uitgebouwd rookkanaal. Weg met beplanting leidt er naar toe.

Twee oude leilinden voor het huis, beukenhaag.

Klezoortje in de hoekafwerking: het is het oudste huis van Lieshout.

Cultuurhistorische waarde.

Burgemeester van den Heuvelstraat 1

Poort van Binderen

Poort

XVII

Handvorm baksteen, hardsteen. Zijpoorten met semi-klampdeuren. Smeedijzeren hekwerk, hoofdpoort.

Poort van huize Ribbius, nu toegang verlenend aan de nieuwe R.K. kerk. 17^e Eeuws bouwwerk met natuurstenen doorgangsboog, geflankeerd door lagere ellipsvormig getoogde doorgangen.

De poort zou afkomstig zijn uit abdij van Binderen bij Helmond. Jaartal 1474 op poort geeft niet werkelijke ouderdom aan.

Cultuurhistorische waarde. Rijksmonument.

Molendreef 6

Vogelenzang

Molen

1819 1976 gerestaureerd

Molen: baksteen, onder staartstuk hardsteen eerste steen o.m. 1819. Getoogde roedenvensters, wit ompleisterd. Inrijpoort met diabolabeschildering. Molen: houten kap met dakleer. Artefacten: in tuin en hoek, twee kapitelen als tafeltje in gebruik.

Ligusterhaag, elf knotlinden voeren naar de molen. Grote treurwilg bij het huis en grote linde bij de schuren.

Een andere naam is: "Bettmolen". In de molenromp bevindt zich boven de inrijpoort een stichtingssteen met de inscriptie: "J.F. Ribbius, Burgemeester Lieshout anno 9-11-1819".

Cultuurhistorische waarde, silhouetwerking. Rijksmonument.

Molenstraat 40

De Leest

Bergkoren molen

1900 1862 1976 restauratie

Baksteen, deels grauw gepleisterd. Vierruits met half rond bovenlicht en gepleisterde omlijsting. Getoogde paneeldeur met gepleisterde omlijsting. Houten kap met dakleer. Nationaal monument: "De Mulder" bronzen standbeeld op natuurstenen, ruwe sokkel- gesig-neerd: "Vergouwen 89" (Charles Vergouwen uit Hilvarenbeek). In de molenberg zijn twee molenstenen opgenomen.

Op de kap staat: anno 1990 – De Leest. Plaquette bij ingang.

Markante ligging, schoonheid, functie. Rijksmonument.

